

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7944

05-04-2019

GÜNLÜDÜR

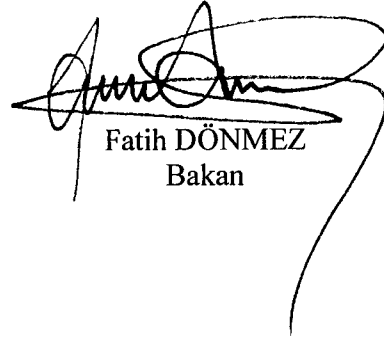
Sayı : 64272063-610- 8063
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-7944)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : TBMM Başkanlığının 14/03/2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.438345 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo PAYLAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/7944 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-7944 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular:

Günümüzde Türkiye'nin Aydın, Eskişehir ve Manisa gibi bir çok yerine Jeotermal Elektrik Santrali (JES) yapılması planlanmakta ve buna yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır. Öte yandan yöre halklarının bu durumu endişeyle karşıladığı, JES Projeleri hakkında tartışmaların sürdüğünü görülmektedir. JES'lerin bütün dünyada "çevre dostu" ve "temiz enerji" biçimi olarak adlandırılır. Fakat JES'lerin bahsi geçen niteliklere sahip olabilmeleri için su ve hava üzerinde bıraktıkları etkilerin itina ile planlanması ve analiz edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Aksi takdirde Karbondioksit, Amonyak, Borik Asit, Hidrojen Sülfür, Cıva gibi gazların havaya karışması, enerji üretimi esnasında kullanılan suyun kirlenmesi, kirlenen suyun bölgedeki içme suyuna karışması ve de nitelikli tarım arazilerinin yok olması gibi riskler mevcuttur.

Basında yer alan haberlere göre Sanko Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından Manisa Salihli'nin Hacıbektaşlı Mahallesi sınırları içerisinde belirlenen 75 bin m2 büyüklüğündeki bir alana JES kurulmak üzere çalışmalara başlanmıştır. Ancak bölge halkı JES' in yaşam alanlarına ve bölgedeki en temel geçim kaynağı olan tarıma zarar verebileceğini düşünmektedir. Bölge halkının JES' e karşı yoğun itirazları, mücadeleleri ve mülki amirlerin devreye girmesi üzerine sondaj faaliyetleri durdurulmuş, firma alandan çekilmiştir. Ancak JES Projesinin kesin akıbeti açıkça bilinmemektedir.

Bu bağlamda;

Sanko Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından sözü edilen bölgede başlatılan JES inşaatına halkın, sivil toplumun ve çevrecilerin itirazlarına rağmen devam edilecek midir?

Şirketin ÇED sonucunu beklemeden çalışmalara başladığı, bu bakımdan faaliyete başlanan inşaatın hukuksuz olduğu iddialar arasındadır. Bu doğru mudur? Doğruysa Bakanlığınızın ihmaliinden mi kaynaklanmıştır?

JES kurulması planlanmadan önce bu bölge Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) bakımından yeterli ve eksiksiz biçimde ele alınmış mıdır? Değerlendirme sonuçları yetkililerce detaylı incelemeye tabi tutulmuş ve bölge halkıyla paylaşılmış mıdır?

Türkiye'de hangi kullanımlar için ne ölçüde enerji ihtiyacı vardır? Salihli'de kurulması planlanan santral Türkiye'deki diğer enerji santrallerinin enerji üretim miktarları, kapasiteleri ve enerji kayıplarıyla birlikte düşünülerek, planlanarak mı projelendirilmiştir? Hali hazırda faaliyet gösteren JES sayısı kaçtır?

Manisa örneği başta olmak üzere, JES projelerinin onay sürecinde bölgede yaşayan halkın tepkileri, halk açısından zarar ve risk faktörleri, sosyo-ekonomik bakımdan değerlendirilmekte midir?

Hali hazırda faaliyette olan JES'lerin ortaya çıkardığı çevreye ve halk sağlığına etkisi olan kirletici gazların (Karbondioksit, Amonyak, Borik Asit, Hidrojen Sülfür, Cıva) ulusal ve uluslararası hava kalitesi standartlarını geçip geçmediği ölçülmekte midir? Bu ölçümler ne sıklıkta yapılmakta; kamuya açık ve şeffaf biçimde paylaşılacak mıdır?

Cevaplar:

Bahse konu JES projesi alanında yapılan denetimlerde 5686 Sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliği kapsamında projenin faaliyetlerini durdurmayı veya iptal etmeyi gerektirecek bir durum olmadığı tespit edilmiştir.

Jeotermal santrallerin çevreye zararı önlenmesi adına ilgili Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliği kapsamında: "Çevresel Etki Değerlendirmesi işlemleri tamamlanmadan ve gerekli izinler alınmadan işletme faaliyetlerine başlanamaz." hükmü amirdir. Bu hüküm doğrultusunda bahsi geçen bölgedeki JES santrali projesi teknik, idari ve mevzuat açısından incelemeye alınmış, ilgili kurum ve kuruluşların da onayı alınarak "ÇED gerekli değildir" kararı verilmiş olup, karar İlçe kaymakamlığı ve İl valiliği tarafından halka duyurulmuştur.

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN GARO
PAYLAN'IN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

DÖNEM
27-2

ESAS NO
7-7944

Toplam elektrik enerjisi üretimindeki yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının payının artırılması suretiyle elektrik enerjisi üretiminde dengeli bir portföy oluşturulması kapsamında ülkemizde kurulacak yeni elektrik santralleri, enerjideki dışa bağımlılığın azaltılması, enerji çeşitliliği ve güvenliğinin artırılması amacıyla planlı bir şekilde yürütülmekte olup, 2018 yılı sonu itibariyle ülkemizde 48 adet JES işletmede bulunmaktadır.

Jeotermal santral bulunan alanlarda denetim ve kontrol amaçlı olarak düzenli olarak hava kalitesi ölçümleri yapılmaktadır.